

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.021.09.2021

Aleksandra Kowalczyk
Dyrektor

Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej
Gminy i Miasta Sianów
Plac pod Lipami 9
76-004 Sianów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/095 Bezpieczeństwo gminnych obiektów użyteczności publicznej w województwach pomorskim i zachodniopomorskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów ¹ Plac pod Lipami 9, 76-004 Sianów.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Aleksandra Kowalczyk dyrektor od 20 grudnia 2013 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zapewnienie należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania gminnych obiektów użyteczności publicznej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ²), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sławomir Żudro, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/203/2021 z 29 listopada 2021 r. 2. Artur Matejko, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/218/2021 z 1 grudnia 2021 r. 3. Krzysztof Szczepaniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/189/2021 z 5 listopada 2021 r. <p>(akta kontroli str. 1-5)</p>

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Dyrektor podejmowała działania dla zapewnienia należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania gminnych obiektów użyteczności publicznej Gminy i Miasta Sianów⁵, jednak nie zawsze były one skuteczne i realizowane prawidłowo.

Dyrektor, poza przydzieleniem zadań z zakresu pierwszej pomocy, nie wdrożyła zasad dotyczących utrzymania obiektów użyteczności publicznej w należyłym stanie oraz bezpiecznego użytkowania, w tym procedur postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji szczególnych lub zdarzeń nadzwyczajnych (np. kryzysowych). NIK podkreśla, że niewdrożenie procedur, które porządkowałyby postępowanie pracowników w najbardziej prawdopodobnych sytuacjach kryzysowych (zgodnie z ustalonym wcześniej scenariuszem), może zmniejszać skuteczność podejmowanych działań i zwiększać ryzyko wystąpienia niekorzystnych skutków. Zapewnienie ochrony zdrowia lub życia użytkowników gminnych obiektów

¹ Dalej: CKiBP lub Centrum Kultury.

² Do 20 grudnia 2021 r.

³ Dz.U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Gmina.

w sytuacjach kryzysowych, z reguły wymaga podejmowania szybkich i stanowczych decyzji.

Dla obiektów użyteczności publicznej użyzonych przez Gminę zapewniono w CKiBP prawidłowe prowadzenie wymaganych dokumentów eksploatacji, w tym książek obiektów budowlanych, zgodnych z obowiązującym wzorem. Kontrole okresowe gminnych obiektów użyteczności publicznej dokonywane były z wymaganą częstotliwością oraz przez uprawnione osoby. W odniesieniu do większości obiektów Dyrektor prawidłowo realizowała obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz w obszarze regulowanym w ramach przepisów sanitarnych i BHP. Obiekty były wyposażone w apteczki, jak również wyznaczono i przeszkolono osoby do udzielania pierwszej pomocy. Gminne obiekty użyteczności publicznej użytkowane były zgodnie z przeznaczeniem. Główne obiekty Centrum Kultury były objęte całodobową ochroną przez specjalistyczne firmy ochrony mienia. W czasie epidemii COVID-19 Dyrektor wprowadziła rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo epidemiologiczne użytkowników obiektów użyteczności publicznej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niespełnienia wymogów ochrony przeciwpożarowej w Kinie Zorza (zamontowania okładziny sufitu i ściany z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia; nieaktualnego opisu kotłowni w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, a także braku wewnętrznego hydrantu z węzłem pólśztynnym) oraz Centrum Kultury (brak było instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem numerów alarmowych umieszczonej w widocznym miejscu). Nie dokonano również w obu ww. obiektach pełnego przeglądu instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności zabezpieczeń różnicoprądowych oraz oporności izolacji przewodów. Ponadto nie zapewniono dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w świetlicy w Skwierzynie, a także w filiach Biblioteki w Węgorzowie i Siecieminiu. Nie przeprowadzono również remontów w budynku świetlicy w Siecieminiu, zaleconych w wyniku kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu przeprowadzonych na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁶.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR
OBSZAR

Zapewnienie należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania gminnych obiektów użyteczności publicznej

1. Przygotowanie do realizacji zadań zapewniających utrzymanie i bezpieczne użytkowanie obiektów użyteczności publicznej

Opis stanu
faktycznego

- 1.1. Centrum Kultury będące gminną instytucją kultury Gminy i Miasta Sianów, prowadziło działalność w następujących obiektach użyteczności publicznej:
- siedzibie głównej, w której mieszczą się m.in. Biblioteka Publiczna, sale dydaktyczne na potrzeby warsztatów: wokalnych teatralnych, kulinarnych, fotograficznych, artystycznych oraz pomieszczenia biurowe,
  - budynku w Sianowie, Plac pod Lipami 2, w którym znajduje się Kino Zorza i Galeria Zorza,

⁶ Dz.U. z 2020 r. poz. 1333 ze zm.; dalej: Prawo budowlane.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- świetlicach i salach zebrania zlokalizowanych w Sianowie przy ul. Słowackiego 12 i ul. Dębowej 21 oraz w Sownie, Maszkowie, Rzepkowie, Iwęcinnie, Bielkowie, Skwierzynie (osiem obiektów),
  - 10 filiach bibliotecznych: w Skibnie, Wierciszewie, Węgorzewie, Sierakowie Sławieńskim, Siecieminiu, Karnieszewicach, Osiekach, Grabówku i Ratajkach.
- (akta kontroli str. 6-7)

Centrum Kultury było również użytkownikiem siłowni plenerowych w Osiekach, Szczeglinie i Skwierzynie.

(akta kontroli str. 7)

Wymienione obiekty (z wyjątkiem zlokalizowanego w Sianowie przy ul. Dębowej⁸), były użyczone przez Gminę na podstawie umów zawartych w latach 2012-2020 z przeznaczeniem na działalność statutową CKiBP.

(akta kontroli str. 8-41, 42-44)

W regulaminie Centrum Kultury nie wskazano komórki ani stanowiska pracy odpowiedzialnego za zadania związane z utrzymaniem i użytkowaniem obiektów.

(akta kontroli str. 46-51)

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że jest osobą odpowiedzialną za utrzymanie i użytkowanie obiektów, a brak w strukturze organizacyjnej stanowiska do obsługi tych zadań wynikał z małego stanu zatrudnienia. W Centrum Kultury pracuje 15 osób, z czego tylko cztery osoby na stanowiskach administracyjnych⁹, a pozostałe osoby są zatrudnione na stanowiskach bibliotekarzy lub kinooperatorów.

(akta kontroli str. 57)

Dyrektor CKiBP nie posiadała formalnych kwalifikacji obejmujących techniczne wymogi utrzymania obiektów, urządzeń i instalacji, ale jak wyjaśniła, monitorując ich stan opierała się na wieloletnim doświadczeniu wynikającym z pracy w tych obiektach.

(akta kontroli str. 59)

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że we wszystkich użytkowanych obiektach znajdują się apteczki medyczne, a pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

(akta kontroli str. 54)

Kontrola¹⁰ przeprowadzona przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koszalinie¹¹ w czterech obiektach, tj. w głównej siedzibie, Kinie i Galerii oraz filiach Biblioteki w Siecieminiu i Węgorzewie¹² wykazała, że znajdowały się w nich instrukcje udzielenia pierwszej pomocy i wykazy pracowników wyznaczonych do udzielenia pierwszej pomocy, a apteczki były prawidłowo wyposażone.

(akta kontroli str. 299-335)

1.2. Procedury dotyczące postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji szczególnych lub zdarzeń nadzwyczajnych były zawarte w:

- instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego opracowanych w 2015 r. dla głównej siedziby oraz dla Kina Zorza, zawierających elementy określone w § 6

⁸ Wdzierżawionego 1 lutego 2018 r. na czas nieokreślony od Własnościowej Spółdzielni Mieszkaniowej „Bratek” w Sianowie.

⁹ Dyrektor, główna księgowa, specjalista ds. promocji i specjalista ds. organizacji.

¹⁰ Kontrola przeprowadzona na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK, w zakresie utrzymania należytego stanu higienicznego i przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

¹¹ Dalej: PSSE.

¹² Zleceniem przeprowadzenia kontroli objęto także świetlicę w Skwierzynie, lecz ze względu na brak zatrudnienia w tym obiekcie, kontrolerzy PSSE odstąpili od kontroli.

rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów¹³, aktualizowanych z częstotliwością określoną w tym rozporządzeniu,

- zarządzeniu z dnia 5 lipca 2016 r. Dyrektora CKiBP w sprawie wprowadzenia regulaminu korzystania z Kina Zorza i Galerii Zorza, w którym zostały ustalone zasady bezpieczeństwa, polegające m.in. na całkowitym zakazie palenia i używania ognia na terenie obiektu oraz obowiązku stosowania się do komunikatów i uwag pracowników obsługi, w tym do poleceń związanych z przeprowadzeniem ewakuacji.

(akta kontroli str. 63-142)

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że analiza potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa użytkowanych obiektów, ich użytkowników i pracowników została przeprowadzona i wykazała, że główne zagrożenia dotyczą bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa mienia oraz bezpieczeństwa fizycznego użytkowników i pracowników. Podjęte działania polegały na zleceniu zewnętrznym podmiotom (w 2015 r. i w 2019 r.) całodobowej ochrony obiektu głównego, Kina i Galerii, filii Biblioteki w Osiekach oraz świetlic w Skibnie i Sianowie. Każdy z użytkowanych obiektów został wyposażony w apteczkę i gaśnicę, a filie biblioteczne w komputery z dostępem do internetu. Pracownicy zatrudnieni w tych filiach posiadają służbowe telefony komórkowe. Z biblioteki w budynku głównym dziennie korzysta do 10 osób. W filiach bibliotecznych jednocześnie przebywa od dwóch do trzech osób wraz z pracownikiem. To sprzyja łatwej ewakuacji w razie zagrożenia. Filie biblioteczne oraz sale zebrań znajdują się na parterze z łatwym dostępem oraz w większości przypadków brakiem barier architektonicznych i można je łatwo opuścić w razie zagrożenia.

(akta kontroli str. 56, 59)

Ponadto wyjaśniła, że w sposób formalny nie zostały wdrożone inne procedury w zakresie utrzymania użytkowanych obiektów w należytym stanie, ale w praktyce były wykonywane działania zmierzające do tego celu, tj. przeprowadzanie przez Dyrektora co kwartał wizytacji wszystkich obiektów, w trakcie których dokonywano oględzin oraz prowadzono rozmowy z pracownikami na temat stanu obiektów. Ponadto pracownicy na bieżąco zgłaszali wszelkie nieprawidłowości i usterki. W odniesieniu do obiektów, w których nie ma zatrudnionych pracowników, informacje i zgłoszenia były przekazywane przez sołtysów danych miejscowości, a wszystkie użytkowane obiekty były objęte rocznymi i pięcioletnimi przeglądami przeprowadzonymi przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

(akta kontroli str. 56)

W latach 2018-2021 nie przeprowadzono praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji z obiektów Centrum Kultury ze względu na małą liczbę pracowników w obiektach. W poszczególnych budynkach pracują pojedyncze osoby, a w budynkach CKiBP oraz Kina nigdy nie pracowało więcej niż czterech pracowników.

(akta kontroli str. 56)

W toku kontroli, w obecności specjalisty w dziedzinie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego¹⁴, przeprowadzono oględziny siedziby głównej CKiBP obejmujące proces reagowania na sytuację kryzysową i ustalono m.in. że:

¹³ Dz.U. Nr 109 poz. 719, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie ochrony p.poż.

¹⁴ Powołanego postanowieniem wydanym na podstawie art. 49 ust. 4 ustawy o NIK.

- drzwi ewakuacyjne otwierały się na zewnątrz budynku i istniała możliwość ich szybkiego otwarcia,
- środki ochrony przeciwpożarowej były umieszczone zgodnie z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego, klucze do gaśnic były łatwo dostępne i znajdowały się przy gaśnicach,
- w obiekcie znajdowały się trzy wejścia wyjścia ewakuacyjne dostosowane do użytku przez osoby ze szczególnymi potrzebami,
- miejscem zbiórki po ewakuacji był rejon placu, w okolicy obiektu, gdzie znajdował się znak informacyjny o przeznaczeniu tego miejsca do zbiórki,
- według oświadczenia Dyrektora, pracownicy dysponowali niezbędną wiedzą w zakresie zasad zachowania i postępowania w sytuacjach kryzysowych, w tym dotyczących postępowania w przypadku ewakuacji.

Oględziny wykazały również, że:

- klucz do zamkniętych drzwi na dziedziniec obiektu służących do ewakuacji znajdował się w miejscu niedostępnym dla użytkowników - w szufladzie biurka w części przeznaczonej dla pracowników,
- zapasowy punkt do zbiórki po ewakuacji nie był oznaczony stosownym znakiem informacyjnym,
- apteczka znajdowała się w niewłaściwym miejscu - w kuchni pracowniczej,
- pilot napadowy został zlokalizowany dopiero po uzyskaniu informacji telefonicznej od pracownika przebywającego poza budynkiem.

(akta kontroli str. 143-146, 360-361)

Dyrektor wyjaśniła: (...) Oględziny odbyły się w poniedziałek, tj. w dniu, w którym Centrum jest nieczynne, a jego pracownicy mają wolne. Klucz do drzwi do ewakuacji znajdował się w biurku na stanowisku pracy pracownika obsługującego bibliotekę. Podkreślam, że w godzinach pracy Centrum, w bibliotece lub innych pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia lub imprezy zawsze przebywają pracownicy Centrum, którzy wiedzą, gdzie znajduje się klucz. To samo dotyczy pilota napadowego. Przełożenie apteczki do pomieszczenia kuchennego wynikało z faktu, że w sobotę jedna z pracownic skaleczyła się, musiała skorzystać z jej zawartości i przez przeoczenie nie odłożyła jej na miejsce. Znak informacyjny prawdopodobnie został ukradziony lub zniszczony i po ujawnieniu jego braku został zainstalowany na właściwym miejscu. (...).

(akta kontroli str. 59-60)

2. Wykonywanie zadań w celu zapewnienia należytego utrzymania i bezpieczeństwa gminnych obiektów użyteczności publicznej

Opis stanu
faktycznego

2.1. Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Koszalinie¹⁵, przeprowadzili kontrole¹⁶ budynku głównego, Kina i Galerii, dwóch filii bibliotecznych w Siecieminiu i Węgorzewie oraz świetlicy w Skwierzynce¹⁷ w zakresie spełniania wymogów określonych w przepisach, w szczególności Prawa budowlanego oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹⁸. W wyniku kontroli stwierdzono, że dla wszystkich ww. obiektów były założone

¹⁵ Dalej: PINB.

¹⁶ Kontrole przeprowadzono na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK.

¹⁷ Dalej: próba badanych obiektów użyteczności publicznej.

¹⁸ Dz.U. z 2019 r., poz. 1065 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

i prowadzone książki obiektu budowlanego¹⁹, zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego²⁰. Zapisy w książkach obiektu budowlanego dokonywane były przez osobę upoważnioną oraz odpowiadały wymaganiom określonym w art. 64 ust. 1 Prawa budowlanego i w przepisach rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego. Do książek obiektu budowlanego dołączono protokoły z kontroli obiektu budowlanego, w szczególności protokoły okresowych kontroli stanu technicznego obiektów przeprowadzanych na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego co najmniej raz w roku i raz na pięć lat. Ponadto dołączone były protokoły z kontroli systemu ogrzewania, oceny i ekspertyzy dotyczące stanu technicznego oraz dokumenty, o których mowa w art. 60 Prawa budowlanego.

W głównym obiekcie Centrum Kultury był zainstalowany dźwig do transportu osób niepełnosprawnych, dla którego była prowadzona dokumentacja²¹ dotycząca eksploatacji urządzeń transportu bliskiego²² zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 30 października 2018 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń transportu bliskiego²³. W pozostałych obiektach nie było zainstalowanych urządzeń UTB.

(akta kontroli str. 199-262, 336-359)

2.2. W wyniku badań kontrolnych i kontroli ww. obiektów przez PINB ustalono, że:

- kontrole okresowe gminnych obiektów użyteczności publicznej objętych próbą kontrolną były przeprowadzane przez uprawnione osoby z wymaganą częstotliwością, w zakresie określonym w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego,
- użytkowane obiekty spełniały wymogi bezpieczeństwa, utrzymane były w należytym stanie technicznym, w trakcie użytkowania nie dopuszczono do nadmiernego pogorszenia ich właściwości użytkowych i sprawności technicznej,
- obiekty, w których zainstalowano kotły gazowe, tj. budynek główny CKiBP oraz budynek Kina i Galerii były poddane kontroli okresowej systemów ogrzewania, o której mowa w art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków²⁴,
- UTB w głównym obiekcie było poddane wymaganym kontrolom, o których mowa w przepisach rozporządzenia w sprawie dozoru technicznego UTB: coroczne kontrole okresowe były przeprowadzane przez uprawnione osoby zgodnie z terminem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie dozoru technicznego UTB, przeglądy konserwacyjne przeprowadzane w terminach określonych w instrukcji eksploatacji urządzenia, zgodnie z wymaganą częstotliwością określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie dozoru technicznego UTB,
- protokoły kontroli, załączone do książek obiektu budowlanego, zawierały elementy wymienione w art. 62a ust. 1 i 2 Prawa budowlanego,

---

¹⁹ Książki obiektów były prowadzone przez CKiBP, w wyjątkiem filii bibliotecznej w Węgorzewie, zlokalizowanej w obiekcie, dla którego zarządcą był Gminny Zakład Komunalny, dawniej Zakład Budżetowy Administracji Budynków Komunalnych w Sianowie.

²⁰ Dz. U. Nr 120, poz. 1134); dalej: rozporządzenie w sprawie książki obiektu budowlanego.

²¹ Księga rewizyjna i dziennik konserwacji.

²² Dalej: UTB.

²³ Dz. U. poz. 2176, dalej: rozporządzenie w sprawie dozoru technicznego UTB.

²⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 497.

- w świetlicy w Skwierzynie i filiach Biblioteki w Węgorzewie i Siecieminiu przez osoby o szczególnych potrzebach nie miały możliwości korzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- w filii Biblioteki w Siecieminiu nie wykonano zaleceń wydanych w związku z kontrolą z 31 lipca 2020 r. przewodów kominowych (protokół nr 144/2020) i kontrolą roczną budynku z 20 maja 2021 r. (protokół nr 6/2021) – szczegóły przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 199-262)

Centrum Kultury nie zarządzało budynkami o powierzchni zabudowy przekraczającej 2 000 m² oraz innymi obiektami budowlanymi o powierzchni dachu przekraczającej 1 000 m².

(akta kontroli str. 6-7)

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły czynniki zewnętrzne oddziałujące na kontrolowane obiekty, związane z działaniem człowieka lub sił natury, w wyniku których nastąpiłoby uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

(akta kontroli str. 59)

Wydatki CKiBP na kontrole obiektów użyteczności publicznej i przeglądy urządzeń technicznych wyniosły 73,7 tys. zł, w tym w 2018 r. – 10,6 tys. zł, 21,1 tys. zł, w 2020 r. – 22,7 tys. zł, w 2021 r. (do końca listopada) – 19,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 161-164)

2.3. Kontrole próby badanych obiektów wymienionych w punkcie 1.1. przeprowadzone przez PSSE w zakresie utrzymania należytego stanu higienicznego i przestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny pracy wykazały m.in., że zapewniono:

- właściwy stan sanitarny pomieszczeń pracy,
  - właściwy stan pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
  - bezpieczeństwo i higienę pracy, w szczególności poprzez zapobieganie zagrożeniom związanym z wykonywaną pracą, właściwą organizację pracy i stosowanie właściwych środków profilaktycznych,
  - system pierwszej pomocy,
- a obiekty znajdowały się w należytym stanie zapewniającym bezpieczne użytkowanie.

(akta kontroli str. 299-335)

Kontrole badanych obiektów²⁵ przeprowadzone przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie²⁶ w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa przeciwpożarowego wykazały m.in., że:

- w sali Kina zostały zastosowane materiały, które mogły stanowić zagrożenie życia ludzi (szczegóły przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),
- obiekty zostały wyposażone w wymagany sprzęt i urządzenia zapewniające ochronę przeciwpożarową, w szczególności: przeciwpożarowe wyłączniki prądu, oświetlenie ewakuacyjne, oznakowanie przeciwpożarowe (m.in. gaśnice, hydranty), oznakowanie ewakuacyjne, z wyjątkiem Kina, w którym stwierdzono brak wymaganych hydrantów wewnętrznych (szczegóły przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*),

²⁵ Kontrole przeprowadzono na zlecenie NIK na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK.

²⁶ Dalej: KM PSP.

- sprzęt i urządzenia zapewniające ochronę przeciwpożarową były poddawane okresowym przeglądom i konserwacji,
- w badanych obiektach zostały zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji,
- w budynku głównym Centrum Kultury brak było instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem numerów alarmowych umieszczonej w widocznym miejscu - nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli;
- instrukcja bezpieczeństwa pożarowego Kina Zorza zawierała nieaktualny opis dotyczący kotłowni – w protokole kontroli sporządzonym przez KM PSP zalecono uaktualnienie instrukcji.

(akta kontroli str. 263-295)

2.4. W badanym okresie, poza kontrolami wymienionymi w punkcie 2.2, w CKiBP nie przeprowadzono audytów ani kontroli w zakresie objętym kontrolą NIK.

(akta kontroli str. 61)

2.5. Monitorowanie spełniania przez użytkowane obiekty wymogów dotyczących stanu techniczno-sanitarnego, przeciwpożarowego, a także w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy było realizowane przez Dyrektora CKiBP w formach przedstawionych w punkcie 1.2. oraz poprzez dokonywanie okresowych przeglądów, konserwacji i napraw.

(akta kontroli str. 56)

Na pytanie w sprawie analizy użytkowanych obiektów pod kątem spełniania wymogów w zakresie dostępności architektonicznej, o których mowa w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami²⁷ i działań podjętych w celu dostosowania obiektów do wymogów tej ustawy, Dyrektor CKiBP odpowiedziała, że taka analiza nie została przeprowadzona, natomiast *w związku z czynnościami monitorującymi stan obiektów znany jest mi stan dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, przede wszystkim dla osób o niepełnosprawności ruchowej. Utrudnienia w dostępie występują w obiektach w Węgorzewie, Skwierzynce, Karnieszewicach, Rzepkowie, Maszkowie oraz w Sianowie przy ul. Słowackiego. O utrudnieniach w dostępie do tych obiektów został poinformowany Burmistrz Gminy i Miasta Sianów. Formalny plan poprawy dostępności obiektów nie został opracowany. Natomiast podjęte zostały działania mające na celu poprawę sytuacji w tym zakresie. W latach 2018-2019 przeprowadzono przebudowę obiektu w Osiekach, oraz w Sierakowie Sławieńskim w wyniku której zlikwidowano bariery architektoniczne. W tym roku została opracowana dokumentacja remontów obiektów w Węgorzewie i w Sianowie przy ul. Słowackiego, obejmujących swoim zakresem umożliwienie dostępu do toalet dla osób niepełnosprawnych. Aktualnie Gmina Sianów, która jest inwestorem, prowadzi postępowanie w celu wyboru wykonawcy modernizacji budynków w Węgorzewie i Sianowie przy ul. Słowackiego planowanych na 2022 r., w ramach których nastąpi poprawa dostępności dla osób niepełnosprawnych. Likwidacja utrudnień w pozostałych obiektach zostanie przeprowadzona w późniejszym okresie, przez właściciela, tj. Gminę Sianów.*

Dyrektor przy tym podkreśliła, że działania, w których mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne odbywają się w siedzibie głównej Centrum Kultury i w Kinie Zorza, tj. w obiektach w pełni przystosowanych do ich potrzeb. Sposób korzystania z filii bibliotecznych polega na wymianie książek, a czas pobytu w obiekcie wynosi kilkanaście minut. Natomiast wykorzystywanie świetlic, ze względu na epidemię COVID-19 zostało ograniczone do okazjonalnych zebrań lokalnych społeczności i wynajmowania osobom prywatnym na uroczystości rodzinne. Dyrektor wyjaśniła,

²⁷ Dz.U. z 2020 r. poz. 1062, dalej: ustawa o zapewnieniu dostępności.

że nie wpływały do niej sygnały skargi osób niepełnosprawnych lub ich opiekunów w sprawie utrudnień w korzystaniu z obiektów CKiBP.

(akta kontroli str. 58)

W okresie objętym kontrolą Centrum Kultury dokonało przebudowy z rozbudową budynku filii bibliotecznej w Osiekach o wartości 286,5 tys. zł oraz wykonało remonty i bieżące naprawy o łącznej wartości 293,7 tys. zł (52,8 tys. zł w 2018 r., 25,8 tys. zł w 2019 r., 121,8 tys. zł w 2020 r. i 93,3 tys. zł w 2021 r. – do końca listopada), obejmujące m.in.:

- remont dachu i wymianę drzwi wejściowych w filii biblioteki w Siecieminiu o wartości 20,6 tys. zł (w 2018 r.),
- remont filii biblioteki w Sierakowie Sławieńskim o wartości 48,3 tys. zł, w ramach którego wykonano naprawę podłóg, malowanie ścian, wymianę instalacji elektrycznej, wymianę instalacji co, renowację schodów oraz remont świetlicy w Maszkowie o wartości 23,6 tys. zł, obejmujący wymianę stolarki, renowację i malowanie ścian, wymianę pokrycia dachu (w 2020 r.),
- usunięcie awarii w świetlicy w Wierciszewie, obejmujące wymianę instalacji kanalizacyjnej, skuwanie starych i wylanie nowych posadzek, wymianę terakoty i malowanie ścian za kwotę 49,9 tys. zł, remont świetlicy w Bielkowie o wartości 28 tys. zł, obejmujący prace hydrauliczne, odgrzybianie, renowację i malowanie ścian, tynkowanie ubytków, wymiana instalacji elektrycznej (w 2021 r.).

(akta kontroli str. 165-173)

2.6. Gminne obiekty użyteczności publicznej objęte kontrolą NIK użytkowane były zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 336-359)

2.7. W związku z pandemią COVID-19 Dyrektor Centrum Kultury wydała następujące zarządzenia:

- nr 3/2020 z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 wśród pracowników Centrum Kultury, w którym m.in. zalecono ograniczenie do minimum bezpośrednich kontaktów podczas wykonywania pracy, rekomendowano wykorzystywanie korespondencji mailowej i telefonicznej zamiast papierowej, zobowiązano pracowników do niezwłocznego informowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz pracodawcy o podejrzeniu zachorowania na COVID-19,
- nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie zamknięcia Centrum Kultury w związku z sytuacją epidemiologiczną, którym zawieszono wszystkie zajęcia realizowane w Centrum Kultury, Bibliotece Publicznej i jej filiach, kinie i galerii,
- nr 5/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wytycznych dla funkcjonowania Biblioteki Publicznej w trakcie epidemii COVID-19, którym ustalono procedury zachowania bezpieczeństwa i zasad funkcjonowania Biblioteki, określające dla:
  - użytkowników m.in., limit osób przebywających w pomieszczeniu, czas przebywania, wymogi dezynfekcji rąk, noszenia maseczek ochronnych i rękawiczek, zachowania bezpiecznych odstępów,
  - dla pracowników m.in. obowiązkowe mierzenie temperatury, noszenie przyłbic lub maseczek oraz rękawiczek, zachowywanie bezpiecznych odstępów, zasady kwarantanny zbiorów, zasady dezynfekcji miejsca pracy, zasady postępowania w przypadku stwierdzenia objawów zakażenia.
- nr 6/2020 z dnia 20 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur bezpieczeństwa z zachowaniem reżimu sanitarnego na terenie placówek w okresie pandemii COVID-19 w związku z częściowym wznowieniem statutowej działalności kulturalnej.

(akta kontroli str. 174-191)

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że wszyscy pracownicy zostali wyposażeni w środki do dezynfekcji, maseczki i rękawiczki jednorazowe. Pomieszczenia zostały oznakowane nakazami zakrywania ust i nosa oraz dezynfekcji rąk a także wyposażone w podajniki środków do dezynfekcji dla pracowników i użytkowników.

(akta kontroli str. 57)

Z kontroli zleconych PSSE²⁸ wynika, że w obiektach CKiBP przestrzegane były zasady bezpieczeństwa zapobiegające rozprzestrzenianiu się COVID-19. Pracownicy zostali zaopatrzeni w środki ochrony indywidualnej. Stanowiska pracy i do obsługi klientów były zaopatrzone w środki do dezynfekcji rąk i powierzchni oraz systematycznie dezynfekowane. W pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia oraz toaletach zostały wywieszane instrukcje mycia rąk, zasady higieny oraz zakładania i zdejmowania maseczek ochronnych. Przy wejściu do kina zainstalowano automatyczne, bezdotykowe urządzenia do dezynfekcji rąk oraz pomiaru temperatury.

(akta kontroli str. 299-231)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zamontowanie w Kinie Zorza w strefie pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I okładziny sufitu i okładziny ściennej z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia.

Podczas kontroli przeprowadzonej przez KM PSP ustalono, że w obrębie sceny kinowej, w pomieszczeniu ZL I, na suficie i tylnej ścianie za ekranem zostały zamontowane okładziny wygłuszające z materiałów drewnopochodnych – wiórowych, na które nie przedstawiono wymaganej dokumentacji potwierdzającej właściwości fizykochemiczne oraz stopień palności lub klasę reakcji na ogień, co zgodnie z § 16 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie ochrony p.poż. stanowi przesłankę do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi.

(akta kontroli str. 266-278)

W związku z powyższym ustaleniem, pismem z 14 grudnia 2021 r. Dyrektor CKiBP została zawiadomiona na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK o stwierdzeniu podczas oględzin Kina Zorza bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzkiego.

(akta kontroli str. 192)

W odpowiedzi Dyrektor CKiBP wyjaśniła: (...) *brak wymaganej dokumentacji potwierdzającej właściwości fizykochemiczne nie przesądzają o zagrożeniu życia ludzi. Nie prowadzono w tym zakresie żadnych doświadczeń i badań dotyczących stwierdzenia, że są to materiały łatwo zapalne lub kapiące pod wpływem ognia. Tym bardziej, że obręb sceny kinowej dotyczy tylnej części usytuowanej za ekranem, gdzie jest zakaz wstępu dla osób nieupoważnionych. To zagrożenie określone jest na podstawie braku ww. dokumentów. Jest to technologia przyjęta w latach 90 – tych w kinach, teatrach itp. jako wyciszenie akustyczne dla projekcji filmowych. Do tej pory spełnia swoją rolę. Jednak ze względu na brak możliwości uzyskania odpowiednich dokumentów, informuję, iż po ustnym wyrażeniu zgody przez organizatora, zostaną przeprowadzone działania remontowe polegające na zmianie okładziny. Planowane jest zamontowanie okładziny z certyfikatem przeciwpożarowym w najbliższym terminie. (...).*

(akta kontroli str. 193)

²⁸ Na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK.

2. Brak wyposażenia obiektu Kina Zorza w instalację wodociagową przeciwpożarową, tj. wewnętrzne hydranty DN25, mimo wymogu określonego w §19 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ochrony p.poż.

(akta kontroli str. 272-278)

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że rozpoczęto prace projektowe nad instalacją hydrantów. Inwestycja jest planowana w najbliższym czasie po uzyskaniu ekspertyzy i projektu.

(akta kontroli str. 60)

3. Brak pełnego przeglądu instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności zabezpieczeń różnicoprądowych oraz oporności izolacji przewodów dla obiektu głównego Centrum Kultury i Kina Zorza, mimo wymogu wynikającego z art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego.

(akta kontroli str. 269, 276)

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że pełny przegląd instalacji elektrycznych w zakresie stanu zabezpieczeń różnicoprądowych oraz oporności izolacji przewodów w Centrum Kultury oraz w Kinie Zorza zostanie wykonany do 31 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str. 60)

4. Brak możliwości korzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych świetlicy w Skwierzynie i filiach Biblioteki w Węgorzewie i Siecieminiu przez osoby o szczególnych potrzebach, co jest niezgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego.

(akta kontroli str. 229-262)

Wyjaśnienia Dyrektor CKiBP w sprawie podjętych i planowanych działań mających na celu zapewnienie dostępności obiektów użytkowanych przez Centrum Kultury osobom ze szczególnymi potrzebami zostały przedstawione w punkcie 2.5. wystąpienia.

5. Brak zapewnienia w budynku głównym Centrum Kultury instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem numerów alarmowych umieszczonej w widocznym miejscu (nieprawidłowość została usunięta w trakcie kontroli), a także aktualności opisu instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Kina Zorza (zawierała nieaktualny opis dotyczący kotłowni).

Dyrektor CKiBP wyjaśniła, że aktualizacja instrukcji pożarowej poprzez dostosowanie jej do aktualnego stanu zostało zlecone z terminem wykonania do 14 stycznia 2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 60)

6. Nie wykonano zaleceń przeprowadzenia remontu głowy komina, ścian wewnętrznych, pokrycia dachowego i elewacji, wydanych na podstawie ustaleń dokonanych podczas kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu przeprowadzonych na podstawie art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, tj. przeglądu przewodów kominowych (protokół nr 144/2020) i przeglądu rocznego budynku (protokół 6/2021).

(akta kontroli str. 365)

Dyrektor wyjaśniła, że niewykonanie wydanych zaleceń było spowodowane ograniczeniem działalności filii w związku z pandemią COVID-19 oraz koniecznością pilnego usunięcia awarii kanalizacji w świetlicy w Wierciszewie, na co wydatkowano ponad połowę środków CKiBP planowanych w 2021 r. na remonty i naprawy obiektów. Stwierdzone podczas kontroli uszkodzenia obiektu nie stanowiły zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia ani środowiska i nie

groziły katastrofą budowlaną. Remont wymienionych elementów, zostanie wykonany w 2022 r.

(akta kontroli str. 61)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

- Wnioski
1. Wyposażenie Kina Zorza i Centrum Kultury w elementy zapewniające spełnienie wymogów ochrony przeciwpożarowej.
  2. Dokonanie przeglądu instalacji elektrycznych w zakresie stanu zabezpieczeń różnicoprądowych oraz oporności izolacji przewodów w obiektach.
  3. Zintensyfikowanie działań w celu zapewnienia niezbędnych warunków do pełnego korzystania z użytkowanych obiektów przez osoby ze szczególnymi potrzebami.
  4. Wykonanie zaleceń wynikających z kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu.

Uwaga Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 30 grudnia 2021 r.

Kontroler

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

główny specjalista
kontroli państwowej

